

Na osnovu člana 14 Zakona o hartijama od vrijednosti ("Službeni list RCG", broj 59/00, 10/01, 43/05, 28/06 i "Službeni list CG", 53/09, 73/10, 40/11), Komisija za hartije od vrijednosti, na 41. sjednici od 28.12.2012. godine, donosi

STATUT

KOMISIJE ZA HARTIJE OD VRIJEDNOSTI

("Sl. list Crne Gore", br. 04/13 od 18.01.2013)

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Komisija za hartije od vrijednosti (u daljem tekstu: Komisija) je organizacija osnovana radi uređivanja i nadzora izdavanja hartija od vrijednosti i njihove trgovine, koja je za svoj rad i obavljanje poslova u skladu sa zakonom odgovorna Skupštini Crne Gore.

Član 2

Komisija obavlja regulatornu i nadzornu funkciju na tržištu hartija od vrijednosti u Crnoj Gori. Ovlašćenja i nadležnosti Komisije utvrđeni su zakonima kojima je regulisano poslovanje sa hartijama od vrijednosti.

Poslove iz svoje nadležnosti Komisija obavlja i u skladu sa međunarodnim pravilima i principima Međunarodne organizacije Komisija za hartije od vrijednosti (IOSCO).

Član 3

Sjedište Komisije je u Podgorici, ulica Kralja Nikole 27a/III.

Član 4

Komisija ima pečat okruglog oblika koji sadrži naziv i sjedište Komisije i grb Crne Gore.

Komisija ima štambilj sa nazivom i sjedištem Komisije.

Način upotrebe, broj pečata i štambilja, rukovanje njima, kao i druga pitanja u vezi sa pečatom i štambiljem, regulišu se aktom koji donosi Komisija.

II CILJEVI I NADLEŽNOSTI KOMISIJE

Član 5

Osnovni ciljevi Komisije su:

1. podsticanje poštenog, efikasnog i transparentnog tržišta hartija od vrijednosti u cilju zaštite investitora u hartije od vrijednosti i smanjenja sistemskog rizika;
2. regulisanje emisija hartija od vrijednosti i poslovanja sa tim hartijama;
3. vršenje nadzorne funkcije nad tržištem hartija od vrijednosti;
4. edukacija učesnika na tržištu hartija od vrijednosti; i
5. informisanje javnosti o trendovima i razvoju tržišta hartija od vrijednosti.

Član 6

Komisija:

1. Obezbjeduje javnost informacija o hartijama od vrijednosti odobrenjem prospekta za javnu ponudu emisije hartija od vrijednosti, odnosno evidentiranjem skraćenog prospekta za zatvorenu ponudu hartija od vrijednosti;

2. Daje dozvole za rad: berzi, ovlaštenom učesniku na tržištu hartija od vrijednosti, Centralnoj Depozitarnoj Agenciji, društvu za upravljanje investicionim fondom, investicionom fondu, društvu za upravljanje dobrovoljnim penzionim fondom, dobrovoljnom penzionom fondu, depozitarnoj banci, kastodi banci, kao i dozvolu banci za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti;
3. obezbjeđuje implementaciju najboljih međunarodnih praksi korporativnog upravljanja unaprijeđenjem i primjenom kodeksa korporativnog upravljanja i drugih principa korporativnog upravljanja;
4. Obezbjeđuje poslovanje sa hartijama od vrijednosti u skladu sa propisima i u tom cilju:
 - vrši kontrolu trgovanja akcijama i drugim hartijama od vrijednosti;
 - vrši nadzor nad osnivanjem i poslovanjem berze, ovlaštenog učesnika na tržištu hartija od vrijednosti, Centralne Depozitarne Agencije, društva za upravljanje investicionim fondovima i investicionih fondova, društva za upravljanje dobrovoljnim penzionim fondovima i penzionih fondova, i drugih subjekata kojima izdaje dozvolu za rad u skladu sa zakonom;
 - preduzima i predlaže mjere za sprječavanje nedozvoljenih poslova u vezi sa trgovinom hartijama od vrijednosti;
 - stara se o zaštiti prava i interesa investitora u poslovima sa hartijama od vrijednosti;
 - vrši kontrolu finansijskog izvještavanja emitenata hartija od vrijednosti.
5. Donosi akta kojima se uređuju:
 - Registri: emitenata hartija od vrijednosti; datih i poništenih odobrenja za javnu ponudu hartija od vrijednosti; evidentiranih emisija hartija od vrijednosti; odbijenih zahtjeva za davanje odobrenja za javnu ponudu hartija od vrijednosti; odbijenih zahtjeva za evidentiranje emisije hartija od vrijednosti; datih, suspendovanih i oduzetih dozvola za rad; odbijenih zahtjeva za davanje dozvole za rad; fizičkih lica koja profesionalno obavljaju poslove sa hartijama od vrijednosti, , kao i drugi registri koje Komisija vodi u skladu sa posebnim propisima.
 - sadržina prospekta za javnu ponudu hartija od vrijednosti i skraćenog prospekta za zatvorenu ponudu hartija od vrijednosti, kao i sadržina zahtjeva i druge dokumentacije, način i postupak evidentiranja emisija akcija unaprijed poznatim sticaocima;
 - sadržina zahtjeva i dokumentacija potrebna za dobijanje dozvole za rad berze, ovlaštenog učesnika na tržištu hartija od vrijednosti, Centralne Depozitarne Agencije, društva za upravljanje investicionim fondovima i investicionog fonda, društva za upravljanje dobrovoljnim penzionim fondovima i dozvole za organizovanje dobrovoljnih penzionih fondova, kastodija -depozitara i drugih lica kojima Komisija daje dozvolu za rad u skladu sa posebnim propisima;
 - sadržina zahtjeva i dokumentacija koja se podnosi uz zahtjev za davanje saglasnosti na akta subjekata kojima izdaje dozvolu za rad i to: na odluku o imenovanju izvršnog direktora, ugovor o osnivanju, statut i pravila i druge akte subjekata kojima izdaje dozvolu za rad ili dozvolu za organizovanje, utvrđene zakonom;
 - bliži uslovi za dobijanje dozvola za rad filijala stranih pravnih lica koje obavljaju poslove sa hartijama od vrijednosti u Crnoj Gori.
 - bitni elementi dematerijalizovane hartije od vrijednosti;
 - visina naknade za rad Komisije;
 - bliži elementi za obavezno objavljivanje podataka o vlasništvu nad hartijama od vrijednosti;
 - bliži uslovi emitovanja, registrovanja i trgovanja kratkoročnim dužničkim hartijama od vrijednosti;
 - podaci, informacije, izvještaji i rokovi za dostavljanje i objavljivanje izvještaja koje subjekti kojima Komisija izdaje dozvolu za rad dostavljaju Komisiji;
 - iznos finansijskih sredstava koje učesnici na tržištu hartija od vrijednosti moraju posjedovati tokom poslovanja, radi obavljanja poslova sa hartijama od vrijednosti za koje su dobili dozvolu za rad;
 - sadržina periodičnog i godišnjeg finansijskog izvještaja, koji emitenti dostavljaju Komisiji;
 - bliža sadržina ugovora o upravljanju investicionim fondom;

- način izračunavanja neto vrijednosti imovine investicionog, odnosno dobrovoljnog penzionog fonda;
 - sprovođenje kontrolne funkcije Komisije;
 - kvalifikacije, iskustvo i obuka koja se zahtijeva od fizičkih lica za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti kao i program i način polaganja stručnih ispita za sticanje zvanja broker, diler, investicioni menadžer investicionog i investicioni menadžer dobrovoljnog penzionog fonda;
 - radne obaveze i odgovornosti zaposlenih u Komisiji;
 - druga pitanja u skladu sa nadležnostima i ovlaštenjima Komisije utvrđenih posebnim propisom;
6. Predlaže i preduzima mjere u slučaju odavanja poslovne tajne i povjerljivih informacija;
 7. Odlučuje o oblicima saradnje i učešću u radu domaćih i međunarodnih organizacija čiji je fokus poslovanje i razvoj tržišta hartija od vrijednosti i unaprjeđenje korporativnog upravljanja;
 8. Stara se o implementaciji međunarodnih standarda poslovanja na tržištu hartija od vrijednosti (IOSCO, ESMA i drugih) i korporativnog upravljanja;
 9. Utvrđuje visinu naknada iz kojih se obezbjeđuju sredstva za rad Komisije;
 10. Odlučuje o angažovanju lica, koja nijesu u radnom odnosu u Komisiji, za rad u Komisiji i utvrđuje visinu naknada za taj rad;
 11. Donosi statut Komisije;
 12. Donosi poslovnik o radu Komisije;
 13. Donosi godišnji program rada Komisije;
 14. Donosi godišnji račun i finansijski plan Komisije;
 15. Donosi pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Komisiji;
 16. Donosi etički kodeks;
 17. Donosi generalni plan kontrola;
 18. Donosi plan obuke zaposlenih;
 19. Donosi plan integriteta;
 20. Utvrđuje izvještaj o radu Komisije;
 21. Propisuje mjere radi zaštite imovine kojom ona rukuje;
 22. Odlučuje o drugim pitanjima bitnim za ostvarivanje utvrđenih nadležnosti Komisije.

III ORGANIZACIJA I NAČIN RADA KOMISIJE

Član 7

Poslovanje Komisije organizuje se na osnovama kojima se obezbjeđuje efikasno obavljanje poslova, racionalna organizacija rada, uspješno rukovođenje i odgovornost, ostvarivanje saradnje Komisije sa nadležnim organima i organizacijama i drugim pravnim i fizičkim licima.

Poslovi koje Komisija obavlja radi izvršavanja svojih funkcija razvrstavaju se i grupišu na:

- poslove odobravanja, odnosno evidentiranja emisija hartija od vrijednosti i druge poslove vezane za korporativne aktivnosti emitenata hartija od vrijednosti;
- davanje dozvole za rad berzi, ovlaštenim učesnicima na tržištu hartija od vrijednosti, Centralnoj Depozitarnoj Agenciji, društvima za upravljanje investicionim fondovima, investicionim fondovima, društvima za upravljanje dobrovoljnim penzionim fondovima, dobrovoljnim penzionim fondovima, depozitarnoj banci, kastodi bankama, davanje dozvola bankama za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti, kao i davanja dozvola drugim licima, u skladu sa zakonom;
- poslove kontrole dostavljanja periodičnih i godišnjih finansijskih izvještaja emitenata;
- poslove nadzora i kontrole u poslovanju hartijama od vrijednosti;
- poslove u vezi sa unaprjeđenjem korporativnog upravljanja;
- davanje mišljenja i stavova o pravnim pitanjima funkcionisanja tržišta hartija od vrijednosti;
- studijsko - analitičke poslove koji se odnose na razvoj tržišta hartija od vrijednosti;

- obrazovanje kadrova za rad na tržištu hartija od vrijednosti;
- opšte poslove;
- računovodstveno-finansijske poslove;
- poslove za odnose sa javnošću.

Član 8

Unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta u Komisiji utvrđuje se posebnim aktom koji donosi Komisija.

Član 9

Način rada Komisije reguliše se Poslovníkom o radu Komisije.

Komisija može obrazovati stalna i povremena radna tijela radi razmatranja pitanja iz svoje nadležnosti, koja prevazilaze redovan obim posla. Način obrazovanja, djelokrug i sastav stalnih radnih tijela utvrđuje se Poslovníkom o radu Komisije, a povremenih radnih tijela aktom o njihovom obrazovanju.

U radu radnih tijela pored predsjednika, zamjenika predsjednika, članova Komisije i sekretara, mogu učestvovati i zaposleni u Komisiji ili mogu biti imenovana i druga lica.

Član 10

Komisija, najkasnije u roku od šest mjeseci od kraja svake finansijske godine, sačinjava izvještaj o radu i stanju na tržištu hartija od vrijednosti i dostavlja ga Skupštini.

Godišnje finansijske iskaze za prethodnu godinu Komisija razmatra i usvaja do 31. marta tekuće godine i nakon usvajanja dostavlja ih Skupštini, sa izvještajem ovlaštenog revizora, radi upoznavanja.

Komisija, najkasnije do 30. septembra tekuće godine, donosi godišnji program rada i finansijski plan za narednu godinu.

Član 11

Godišnjim programom rada utvrđuju se poslovi koje Komisija vrši u okviru svoje nadležnosti.

Na osnovu godišnjeg programa rada Komisije određuju se konkretni zadaci, njihovi nosioci i rokovi izvršenja.

Godišnjim programom rada se utvrđuje način saradnje Komisije sa regulatorima finansijskih tržišta drugih država i odgovarajućim međunarodnim organizacijama.

IV PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI PREDSEDNIKA I ČLANOVA KOMISIJE

Član 12

Komisija je kolegijalni organ, sa nadležnostima i odgovornostima utvrđenim zakonom i drugim propisima. Komisiju čine predsjednik, zamjenik predsjednika i tri člana.

Predsjednik, zamjenik predsjednika i članovi Komisije koji su u stalnom radnom odnosu u Komisiji ostvaruju zaradu kao zaposleni u Komisiji, a članovi Komisije koji nijesu u radnom odnosu u Komisiji dobijaju naknadu za rad u Komisiji.

Predsjednik Komisije potpisuje ugovor o radu sa članovima Komisije i zaposlenima u Komisiji.

Član 13

Komisija odlučuje na sjednicama o pitanjima iz svoje nadležnosti.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, odluke o radnjama u toku postupka pred Komisijom donosi lice koje rukovodi organizacionim dijelom - sektorom (u daljem tekstu: sektor) Komisije u čiju nadležnost spada sprovođenje određenog postupka.

Način sazivanja sjednica Komisije, priprema materijala za sjednice, način odlučivanja i donošenja odluka Komisije i druga pitanja u vezi sa održavanjem sjednica uređuju se Poslovníkom o radu Komisije.

Član 14

Predsjednik Komisije rukovodi radom Komisije.

Predsjednik predstavlja i zastupa Komisiju.

Komisiju zastupa i predstavlja zamjenik Komisije, član Komisije, sekretar i ostali zaposleni u Komisiji, po ovlaštenju predsjednika.

Član 15

Predsjednik Komisije potpisuje opšta akta, odluke, rješenja i druge materijale koje Komisija donosi i utvrđuje, a u njegovom odsustvu zamjenik predsjednika ili član Komisije koji predsjedava sjednicom Komisije na kojoj su ti akti donijeti.

Predsjednik, zamjenik predsjednika ili član Komisije može, u ime predsjedavajućeg, potpisati akte donešene na sjednici Komisije ako predsjedavajući, zbog spriječenosti, nije u mogućnosti da to uradi.

Pored prava, dužnosti i odgovornosti da zamjenjuje predsjednika za vrijeme njegovog odsustva ili spriječenosti, zamjenik predsjednika Komisije ima pravo i obavezu da obavlja poslove koji su mu dati u nadležnost aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, kao i aktom predsjednika o prenosu ovlaštenja iz svoje nadležnosti.

Članovi Komisije imaju pravo i obavezu da učestvuju u radu i donošenju odluka iz nadležnosti Komisije i da pokreću inicijative za rješavanje pitanja iz djelokruga poslova koje obavljaju.

Članovi Komisije dužni su da svoju funkciju obavljaju nepristrasno, časno, pošteno i profesionalno, uz poštovanje Ustava, zakona i drugih propisa.

V SEKRETAR KOMISIJE

Član 16

Komisija ima sekretara.

Način, uslovi prijema i djelokrug poslova sekretara utvrđuju se aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Komisiji.

VI STRUČNA SLUŽBA KOMISIJE

Član 17

Svi zaposleni u Komisiji čine stručnu službu. Stručna služba se organizuje po sektorima, kojima rukovode članovi Komisije.

Naziv sektora kao i djelokrug poslova koji se obavljaju u svakom sektoru Komisije propisuje se aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Komisiji.

Rukovodioci organizacionih jedinica vrše ocjenjivanje rada zaposlenih u organizacionoj jedinici kojom rukovode, u skladu sa posebnim aktom Komisije.

Članovi Komisije dužni su da međusobno sarađuju u realizaciji planova i zadataka, pružaju uzajamnu pomoć, zajednički i racionalno koriste opremu, razvijaju metode i oblike rada kojima se podstiče timski i samostalni stvaralački rad i razvijanje odgovornosti u radu svakog zaposlenog.

Član 18

Radni odnos u Komisiji, osim predsjednika, zamjenika predsjednika, članova Komisije i sekretara, mogu zasnovati lica koja, pored opštih uslova utvrđenih zakonom, ispunjavaju i posebne uslove utvrđene aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Komisiji.

Član 19

Radni odnos u Komisiji zasniva se na osnovu opštih propisa o radu i zapošljavanju, po proceduri propisanoj posebnim aktom Komisije.

Na prava i obaveze radnika iz radnog odnosa primjenjuju se opšti propisi o radnim odnosima.

Komisija odlučuje o poštovanju, odnosno povredama obaveza zaposlenih iz radnog odnosa, u skladu sa aktom o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti zaposlenih u Komisiji.

VII FINANSIRANJE KOMISIJE

Član 20

Komisija je organizacija sa samostalnim finansiranjem.

Komisija ostvaruje novčana sredstva za rad iz naknada koje potiču iz izvora utvrđenih aktom o visini naknada za rad Komisije.

Novčanim sredstvima iz stava 2 ovog člana, raspolaže Komisija samostalno.

Novčana sredstva za rad se uplaćuju na žiro-račun Komisije.

Član 21

Iz sredstava za rad Komisije obezbjeđuju se sredstva naročito za: nesmetano funkcionisanje Komisije i ostvarivanje njene uloge kao regulatornog i nadzornog tijela na tržištu hartija od vrijednosti; nabavku opreme i pokrivanje materijalnih troškova za rad Komisije; učešće u radu međunarodnih organizacija; zarade zaposlenih u Komisiji i naknade članovima Komisije, koji nijesu u radnom odnosu u Komisiji, za učešće u radu Komisije.

Finansijskim planom za narednu godinu predviđa se potreban obim sredstava po namjenama za sljedeću godinu, a konačan obračun sredstava utvrđuje se godišnjim računom Komisije.

Član 22

Odluku o upotrebi sredstava donosi predsjednik Komisije, a po ovlašćenju predsjednika i zamjenik predsjednika, kao i član Komisije, u skladu sa zakonom.

VIII AKTI KOJE DONOSI KOMISIJA

Član 23

O pitanjima iz svoje nadležnosti Komisija donosi pravila, uputstva, odluke, rješenja, zaključke, mišljenja, preporuke i druge akte.

Pravilima se na opšti način uređuju određena pitanja iz nadležnosti Komisije radi sprovođenja odgovarajućeg zakona.

Uputstvom se bliže uređuju pitanja koja Komisija uređuje svojim propisom.

Odlukom se uređuju određena pitanja značajna za obavljanje poslova Komisije.

Rješenjem, kao pojedinačnim aktom, odlučuje se o zahtjevima učesnika u postupku pred Komisijom.

Rješenje Komisije je konačno.

Zaključkom se odlučuje o pitanjima koja se tiču postupka i o pitanjima koja se, kao sporedna, pojave u vezi sa sprovođenjem postupka pred Komisijom, a o kojima se ne odlučuje rješenjem.

Zaključkom se utvrđuju i stavovi i smjernice za rad učesnika na tržištu hartija od vrijednosti i određuju njihovi zadaci, kao i stavovi o drugim pitanjima iz nadležnosti Komisije o kojima se ne odlučuje drugim aktima.

Mišljenjem se pojašnjava primjena zakona i podzakonskih akata, kojima se uređuju pitanja emitovanja i poslovanja sa hartijama od vrijednosti.

Preporukom se učesnicima na tržištu hartija od vrijednosti predlažu određene mjere i radnje kojima se podstiče razvoj tog tržišta.

IX SARADNJA KOMISIJE SA DRUGIM ORGANIMA I ORGANIZACIJAMA

Član 24

Komisija saraduje sa državnim organima i drugim organizacijama Crne Gore u utvrđivanju politike funkcionisanja finansijskog tržišta i predlaže donošenje mjera iz te oblasti.

Komisija podnosi inicijativu za izmjenu i dopunu zakonskih i drugih propisa i predlaže mjere za unaprjeđenje tržišta hartija od vrijednosti.

Komisija ostvaruje saradnju sa međunarodnim organizacijama čiji je djelokrug rada vezan za razvoj tržišta kapitala i učestvuje u radu odgovarajućih međunarodnih organizacija čiji je član, posebno sa Međunarodnom organizacijom komisija za hartije od vrijednosti (IOSCO).

Komisija, u okviru zakonom utvrđenih nadležnosti, ostvaruje posebnu saradnju sa regulatornim institucijama finansijskog tržišta u vezi sprovođenja preventivne i represivne kontrolne funkcije, radi uspješnog funkcionisanja cjelokupnog finansijskog tržišta. Saradnja sa ovim institucijama ostvaruje se na osnovu i u okviru bilateralnih ili multilateralnih sporazuma o saradnji.

Komisija saraduje sa obrazovnim ustanovama radi edukovanja kadrova, kao i kroz učešće ovih institucija u projektima za razvoj tržišta hartija od vrijednosti.

Komisija sprovodi aktivnosti u cilju edukacije svih učesnika na tržištu hartija od vrijednosti.

Komisija, u skladu sa Komunikacionom strategijom, ostvaruje saradnju sa elektronskim (lokalne i državna radio i TV stanice) i štampanim medijima (dnevna štampa i stručne publikacije).

Komisija donosi odluku o načinu saradnje sa relevantnim domaćim, inostranim i međunarodnim institucijama.

X JAVNOST RADA I INFORMISANJE

Član 25

Komisija može izdavati Bilten, kao službeni glasnik Komisije, kao i odgovarajuće časopise i studije.

Član 26

Poslovi, dokumentacija i način rukovanja i čuvanja dokumentacije, koja predstavlja poslovnu tajnu određeni su aktom Komisije kojim je regulisano pitanje poslovne tajne, u skladu sa posebnim zakonom.

Član 27

Pravila i rješenja Komisije objavljuju se u "Službenom listu Crne Gore", u skladu sa zakonom.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, ne objavljuju se akti internog karaktera, kojim se uređuju procedure rada i odnosi unutar Komisije.

Mišljenja, zaključci i druge relevantne izjave Komisije mogu se javno objavljivati na internet stranicama Komisije ili na drugi odgovarajući način vodeći računa o zaštiti podataka o ličnosti u skladu sa zakonom koji reguliše tu oblast.

Komisija, predsjednik ili članovi Komisije daju javna saopštenja o značajnim pitanjima iz rada Komisije, a prije svega ona koja se odnose na funkcionisanje tržišta hartija od vrijednosti i zaštitu investitora u hartije od vrijednosti.

U specifičnim situacijama koje su od značaja za vršenje kontrolne funkcije, Komisija, odnosno predsjednik Komisije, može dati i specijalno saopštenje.

Komisija može nacрте svojih opštih akata od šireg značaja staviti na uvid javnosti radi pribavljanja mišljenja, prijedloga i sugestija.

XI IZMJENE I DOPUNE STATUTA

Član 28

Izmjene i dopune statuta donose se na način i po postupku utvrđenom za njegovo donošenje. Autentično tumačenje ovog statuta daje Komisija.

XII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 29

Danom stupanja na snagu ovog statuta prestaje da važi Statut Komisije za hartije od vrijednosti ("Sl. list Crne Gore", br. 64/08 od 27.10.2008).

Član 30

Ovaj statut stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 01/1-2923/1-12

Podgorica, 28.12.2012. godine

Komisija za hartije od vrijednosti

Predsjednik,

dr Zoran Đikanović, s.r.